

Српске светиње на Косову и Метохији вековима трају, монаси чувају њихов сјај

Српско средњовековно наслеђе у Метохији и на Косову представља интегрални део културне баштине не само Европе, јер су Високи Дечани, Пећка патријаршија, Богородица Љевишка и Грачаница културна добра уписана у Унесков регистар баштине. О тим споменицима српске прошлости брину пре свих монашке заједнице Српске православне цркве.

Од Проклетија до Шар планине и тако редом диљем Метохије и Косова препознаје се метох до метоха са задужбинама српских краљева, властелина и других задужбинара. На освештаној земљи хиљадугодишњим молитвама.

“Само је небо озвездано онако како је Косово онебесано српским светињама, манастирима, црквиштима, гробљиштима, богомољама”, каже Матија Бећковић, академик.

Више од 700 лета светиња Високи Дечани је духовношћу и лепотом повезивала народе и културе. Једини је споменк наше прошлости са Унескове листе угрожене баштине са заштићеном зоном.

“Око 660 хектара и обухвата заправо не само ужу зону око манастира, већ и један део дечанског кањона реке Бистрице – око шест километара који

заједно са манастиром као светском културном баштином представља јединствен амбијент. Присуство Кфора је нешто што није везано за заштићену зону”, објашњава Сава Јањић, архимандрит и игуман манастира Високих Дечана.

За Душанов град-музеј на ободу Метохије Бранислав Нушић је записао: Призрен је Цариград српских царева. Доласком Мисије Уједињених Нација од 12.000 Срба, њихов број је симболичан.

“Између тих коцки призренске калдрме појави се неки Србин ниоткуда и жив је град. Жив је Призрен и жив је наш однос према Призрену. Жива је наша љубав према њему и ономе епском Призрену из наше епске поезије и оном Призрену чудесног сликарства Богородице Љевишке, јер је Богородица Љевишка наша Сикстинска капела”, наглашава Живојин Ракочевић, књижевник и новинар из Грачанице.

Високе градитељске и уметничке вредности и културно-историјски домети споменика српске прошлости биће представљени и кроз дигитални пројекат новосадског Платонеума.

“Они су може се рећи и најбољи амбасадори или мисионари тог нашег културног наслеђа. На тај начин оно се чува и као православно као српско и не може се никада преименовати као туђе”, истиче Душан Вујичић, пројект-менаџер.

Српски баштинари су у Пећкој патријаршији поставили аудио-водиче на више језика. Тим пројектом се странци упознају са историјом од настанка ансамбла средњовековних цркава до данас.